

În contra direcției de azi, în presa românească

de Teodor Burnar

Wikimedia Commons / Public domain

O publicație *on-line* al cărei nume e irelevant (pentru că posteritatea n-o va reține) face angajări. Nimic surprinzător până aici: la data scrierii acestor rânduri, e campanie electorală, prin urmare, trusturile de presă și orice alte oficioase de partid fac angajări pe bandă rulantă. „Fă-te frate cu dracul până treci lacul” e o expresie neaoșă, perfect descriptivă a situației, dacă ne gândim că în tot restul perioadei dintre două cicluri electorale, jurnaliștii (atâția câți vor mai fi în Țara Românească!) sunt demonizați mai ceva ca Titivillus, celebrul demon care, dacă ar fi să-i credem pe scribii medievali, fură literele și cauzează erorile de tipar.

Ei bine, în mare foame de „jurnaliști” care să umfle pânzele vasului amiral „Partidul”, respectiva publi-

cație le propune eventualilor candidați la „mult râvnitul” post, următoarele condiții de lucru:

◆ Program *full time* de la ora 8.00 la ora 18.00 (o săptămână), apoi de la 20.00 la 06.00 (în săptămâna următoare).

◆ Un *week-end* pe lună, în care sus-numitul lucrează (adăugat la sarcinile obișnuite, anterior menționate). *Week-end*-ul, subliniază la interviu angajatorii, nu se recuperează.

◆ Atribuția principală de serviciu: monitorizarea posturilor de știri și publicarea de articole pe baza *breaking news*-urilor.

Mai pe românește, temerarul candidat la sublima postură de jurnalist român în *anno Domini* 2019 va sta zece ore pe un scaun, în fața unui televizor, cu nervii întinși la maximum, la vânătoare de „subiecte” efemere (*Băsescu aruncă „nudeara”!*, *Scandal în Parlament*, *Guvernul a fost decapitat*, *Apocalipsa financiară a început*), timp în care, inevitabil, se va pricopsi și cu niscaiva boli profesionale, tipice condiției de sclav modern: scolioză, ulcer, RSI (*repetitive strain injury*).

◆ Pentru toată această muncă fizică, de salahor, căci de jurnalist nu se poate numi, suplicanții vor încasa fabuloasa sumă de 2500 de lei (la care, completează triumfător angajatorii, scoțând asul din mânecă, se adaugă 300 de lei bonuri de masă).

În total, puțin sub 600 de euro (!) pentru o muncă profund distrugătoare fizic, dar mai ales psihic, care nu-ți mai lasă niciun pic de „loc” de viață personală, dezvoltare intelectuală ori plăcere de a trăi.

◆ În fine, înainte să accedă la cornul abundenței, candidatul va susține o probă (neplătită) de o zi, pe care, dacă este nemulțumit de prestația sa, o poate repeta. Evident, tot fără bani. Doar e masochist!

Privită din exterior, la 30 de ani de la Revoluție, situația pe care o ilustrez mai sus poate părea un soi de efect al *hybris*-ului gazetăresc. Jurnaliștii s-au vândut prea ieftin după 1989, au abdicat inadmisibil de la deontologie, prin urmare, subaprecierea lor acum este „o justă răsplată”.

Poate! Însă privită din interior, cu ochii omului care se apropie cu pași repezi, la o vârstă încă tânără, de un deceniu și jumătate de blestemată (și dulce) activitate jurnalistică, termenii pe care i-am expus anterior sunt zguduitori, și dau măsura exactă a statutului jurnalistului român, după trei decenii de „libertate și democrație”.

Gândiți, probabil, că tabloul descris mai sus este singular și că situația din așa-numita presă românească se prezintă altfel. Vă asigur cu proprietate că nu. Așa cum scriam și altundeva, cazurile de

jurnaliști al căror salariu depășește 1000 de euro, minim prag al decenței. În peisajul media românesc, sunt o raritate și, de cele mai multe ori, sunt dependente de situarea în poliile regionale (București, Cluj), dar mai ales de „înregimentarea” la o televiziune, portavoce politică. În rest, jurnaliștii cu ștate vechi (inclusiv cei din provincie, unde situația e dramatică) sunt forțați să supraviețuiască făcând te miri ce, de la PR pentru personaje (*influencer-i, socialites*) și firme sinistre, la *technical writing*, dacă nu chiar să schimbe profesia și să devină, de pildă, ghizi turistici pentru străini dezorientați...

Atunci când până și salariile muncitorilor din construcții sau din *fast food*-urile țării depășesc (vizibil) insulta de 600 de euro, numită remunerația medie a jurnalistului (obișnuit) din România, este clar că asistăm la un declin, probabil implacabil, al acestei cândva nobile profesii.

Și mai e clar ceva. Că jurnaliștii cu demnitate și experiență, cei competenți, nu vor accepta bătaia de joc de genul celei evocate aici. Vor ieși, probabil, cu regrete (sau cu ușurare!), din sistem, lăsând locul unor analfabeți funcționali cu diplome nule, expresii vii ale lozincii: „Noi muncim, nu gândim”, pentru care gramatica limbii române este o nebuloasă. Lor le este dat, iată, să scrie în „noua vorbă” ceea ce „oamenii de la butoane” decid că este dezirabil. Lor le este dat să propage mesajele care controlează și dirijează norodul, până la noi instrucțiuni.

Veți spune că sunt subiectiv și că îmi apăr „nevoile și neamul”. Poate. Numai că edificiul unei democrații, asemenea Partenonului grecesc, nu poate rezista atunci când cariatidele, plătite și tratate mizerabil, decid să emigreze sau să demisioneze.

Jurnaliștii și jurnalistele sunt tocmai aceste cariatide, bătute de

vânt și ploi în încercări neștiute, colbăite de munca de teren, scuipate în față de nenumărați potrivnici care își închipuie că le dețin, încă un obiect în colecția personală.

La Timișoara, acum 30 de ani, s-a murit și pentru o presă liberă. Trei decenii mai târziu, aservirea și

neutralizarea presei românești, prin metode de cenzură economică și psihică aidoma celei evocate aici, este aproape desăvârșită.

„A căzut ploaia, au venit șuvoaiele, au suflat vânturile, au izbit în casa aceea și ea s-a prăbușit. Iar prăbușirea ei a fost mare” (Mt 7,27). □

Andrew Neel on Unsplash